

szani. Ez megbocsáthatatlan könnyelműség. — 'S lám a mi később történt csak sullyosítja a dolgot. — A Császár ugyan csak figyelembe vette kérésemet. Maga írja Barátom, hogy a harmadik transport elindulása előtt meg jött a Császári biztosíték. Ki tagadhatja hát, hogy az első két transport megindulását vagy utazását nem volt volna nehéz detaillokból akkint lassítani, hogy szegények ők is megkapták volna a bitosítást, mielőtt Osztrák kézre jutottak.

Ezek tények 's mert tények nem engednek tért ellenokoskodásra.

Tehát mi csakugyan elválunk kedves Barátom? — Fájdalmasan esik mind nekem, mind családomnak. — Igen rideg magánosan fogok ezntul járni hontalan pályámon. Csak az vigasztal, hogy Ön kedves jó barátom jövőjét gond ellen biztosítva látja. — Adja Isten, hogy a Piemonti Ezredesre háruló köteleességek soha se legyenek incompatibilisek a Magyar polgárra hárulókkal.

Mi rosszul vagyunk itt. Még házuk nincs (most alkuszom 12 Regents Park Terrace iránt — nem messze a York and Albanytól 's a Queens Road mellett) — lodging házban¹¹⁰ nyomorgunk — annál fatálisabb existencia, mert a mióta Londonba vissza értünk Terez mindig beteg 's Vilma mindig köhög. Nervosus vagyok az aggodalomtól. Nem sokára irok ismét. Hú barátja

KOSSUTH

87.

London, 1859 szeptember 29.

KOSSUTH LUDVIGHNAK AZ OLASZORSZÁGI MAGYAR LÉGIO FELOSZLATÁSA KÖRÜL TÖRTÉNT HIBÁKRÓL.

O. L., N. M. Kossuth-ir.

Barátom!

Szállásom még mindig nincs — most vagyok alkuban egy iránt, alkalmasint ki veszem. 12 Regent's Park Terrace N. W. London, de még bele kerül két hét, míg helyre vergődöm, addig csömörletes boarding houseban¹¹¹ vagyunk kénytelen nyomorogni, mi annál bajosabb, mert Nőm — mióta be' érkeztünk e rettenetes Londonba, folyvást 's már súlyosan beteg. — Sok bú gond van szegény fejemen.

A Legio már el van oszlatva. 18.-án ment el az utolsó csapat. — A Császár Biaritzból 16.-kán ezeket telegraphálta a Királynak: „Le Comte de Rechberg¹¹² a promis par écrit que les Hongrois de la legion étrangère (Hongroise) seront amnestiés et dégages de tout service militaire.“ Ez tehát jól van — ez határozott, nem hiába sürgettem a magyarázatot. — A többi pontokra, nevezetesen a még függőben lévő indemnisationra nézve (hová te is tartozol) még nem kaptam választ. Várnunk kell — érezni fogod, hogy morális lehetetlenség koldulgatni. — Ha nem felelnének — mi meg lehet — gon-

¹¹⁰ Szállodában.

¹¹¹ Penzióban.

¹¹² Osztrák külügyminiszter.

dal leszek, hogy te minden esetre kárpótoltassál. A hátra maradást — mint sok egyebet — Klapka okozta. — én rendelést tettem, hogy neked 3000 frankot küldjön. De ő a pénztárt ki hagyta meríteni olyanok által, kiknek vagy nem volt igényük vagy legalább nem előttem volt, 's már nem tudott 1000 franknál többet assignálni. — Mint mondtam egy vagy más uton segíték a dolgon.

A tiszt urak közül egy főhadnagy 's 11 hadnagy haza ment. — A többiek majdnem mind, Bethlen ezredes is, Modenai szolgálatba léptek — 21 huszár is át ment oda — Americában át szállítatnak 24-en ..., Oláh országban 27-en. Amúgy külföldön maradtak öten. mesteremberek. — Ihásznak, Tüköry, Kiss József, Eberhardt őrnagyoknak a piemonti fél zsold megígértetett — Mogyoródy őrnagy vissza jó Angliába — Podhorszky főhadnagy Genf-be megy — Krivácsy ezredes Dunyov és Zsurmay Modenába — Pongrácz százados Párisba orvoslatra.

Jelenléttedben hagytam meg Szabónak, hogy fiadnak az Amerikába menők lajstromába foglalását effectuálja — nem kétlem, tette — de kétlem Klapka a hanyat homlok dispositiókban nem mulasztá-e el. Azért irtam 6 nap előtt Ihásznak is, meghagyván neki, hogy értesítsen téged egyenesen, mikor és hová kell fiadnak menni, hogy a transporthoz csatlakozzék. — Meglesz, kivéve ha Szabó elmulasztá a reá bizottat 's a transport elment, mi előtt én innen rendelkezém. Ha így volna, ne búsulj rajta — Várd be Ihász tudósítását, 's ha már el ment a transport, irj nekem — eszközök in itt ingyen átszállítást gőzösön fiadnak — szinte jobb szeretném így mint amúgy. Isten veled, barátod

KOSSUTH

Miért nem irod addressedet leveleidre? Zavarba hozol, nem tudom ezt megkapod-e, nem tudván lakásodat.

88.

Acqui, 1895 október 2.

IHÁSZ DÁNIEL KOSSUTHNAK A MAGYÁR LÉGIO TISZTJEINEK SORSÁRÓL.

O. L., N. M. Kossuth-ir.

Mélyen tisztelt Kormányzó Úr!

Megbocsásson hogy becses levelét illy soká válasz nélkül hagytam, — de bizonyossat akartam sorsunk felől írni, tehát váraкоztam.

Tegnap kaptam meg a ministeriális rendeletet, hogy a két Brigada egész tiszti karának, s azonkívül Bethlen, Kupa és Strzelczkinek is fűzessen ki a 3 havi gratificatiót, és még egész September hóra a havi díjat. — Holnap megyek Alexandriában számadásaimat bényújtandó, 's ottan egyuttal mindenkinek a járandóságát kifűzetem. — Hogy Alexandriában meddig leszek kéntelen maradni, azt egyelőre még nem tudom.